

kan leve, saa er det ikke for meget, naar man dernæst siger: Vi give ham $\frac{2}{3}$ af hans Løn, naar han ikke længere kan tjene, og han har tjent saa og saalænge; bliver han syg forinden, saa er det en Ulykke for ham, men som Staten Intet kan gjøre ved.

Men der er en Betragtning, som jo har spillet en stor Rolle i hele denne Sag, og det er Hensynet til den overvældende Pensjonsbyrde, hvorunder Staten nu sukker. Sa hertil maa jeg for det Første bemærke, at man ikke saaledes maa tage Pensjonsbyrden i Betragtning alene og for sig, men man maa tage den som en Del af Lønningerne. Man kan sige, at der er Stater, som have en forholdsviis meget mindre Pensjonsbyrde, men saa maa man spørge sig selv: Have disse Stater gennemgaaende Lønningsvilkkaar af samme Art, som vi, eller give de direkte eller indirekte, i Penge eller Sportler, en høiere Løn; og gjøres der de samme Krav til Embedsmændenes fulde Nedelighed og Fjernelse fra enhver Biindtægt som en Følge af hans Embedsstilling? Det er det One. Det Andet er Noget, som jo er os Alle vel bekendt, men som man nødes til idelig at gentage, uagtet det er sagt mange Gange. Detser høist ubilligt og høist uforstandigt at betragte vor nuværende Pensjonsbyrde som en Følge af de gjældende Pensjonsloves Bestemmelser; nei, den er en Følge af ganske ekstraordinære Forhold og en Følge af Ulykker, der have ramt os meget haardere paa andre Punkter. Hvorledes disse Ulykker have ramt os i Henseende til Pensjonsbyrden, kunne vi tælle op og finde som en Post paa vore Finantslove, men hvorledes de have ramt os paa andre Punkter, viser sig ikke paa den Maade. For det Første overser man nu undertiden, at for en Del af den store Pensjonsbyrde, der nu hviler paa os, have vi jo modtaget en Erstatning i det Bidrag, som Hertugdømmerne een Gang for alle have ydet i Stedet for de Pensioner, der ellers skulde falde paa dem, og at vi altsaa blandt vore Statsaktiver have en Indtægt, som dækker en Del af Pensjonsbyrden. Men dernæst er Pensjonsbyrden jo ogsaa større, fordi vi have gennemgaaet en Mængde Omskiftelser, der have med-

ført ganske andre Pensjonsudgifter end dem, der følge af Pensjonslovene. Vi maa her gaa tilbage til 1842. I 1842 foretog man en stor Forandring dels i Armeen, men dels ogsaa i Kollegiernes Indretning og i Civiltjenesten overhovedet. Der opstod derved en stor Pensjonsbyrde, og navnlig ved Reduktionen i Armeen tilfaldt Pensionerne tildels temmelig unge Mænd, saa at vi endnu høre en temmelig stor Byrde fra den Tid. Saa kom Statsforandringen i 1848, hvor man igjen omformede Meget i Armeen og i den civile Statstjeneste. Ogsaa derfra skriver sig ekstraordinære Pensioner, og dels indtraadte disse tidligere, idet man satte Mænd paa Pensionelisten, som under andre Forhold vilde have tjent længere, og dels vare de større, end Pensjonslovene nu indrømme, at de overhovedet kunne blive, idet der var en hel Del Embedsmænd, som fik Tilfagn om, at, naar de vilde vedblive at tjene, skulde de senere faae hele deres Løn i Pension o. s. v. Saa kom endelig Katastrofen i 1864 og hvad deraf fulgte. Vi fik den Gang en ganske overordentlig Reduktion i Armeen, som vi i 1864 ligesom tidligere i 1848 og 49 havde bragt op til en Høide, som vi ellers ikke paa nogen Maade vilde have bragt den op til; denne Armeemaatte vi nu paa een Gang reducere til et langt mindre Omfang, end den havde havt i Mærket, for hvilket den var beregnet, og det er en ganske overordentlig Byrde, der nu tynger paa os i den Anledning. Men der er allerede indtraadt, og med hvert Aar i den nærmeste Tid vil der indtræde en betydelig Synken af Pensionerne. Vi ere jo nemlig komne ind i en Periode, hvor Dødeligheden ikke blot blandt de Pensionerede fra 1842, men ogsaa blandt de i de følgende Aar entledigede Mænd allerede gjør sig stærkt gjældende; den vil naturligviis vore med hvert Aar, og derved vil Pensjonsbyrden gaa ned. Men saa komme vi efterhaanden til at se — det vil naturligviis først kunne ses fuldstændigt efter en Række af Aar — hvilken stadig og regelmæssig Pensjonsbyrde de nuværende Pensjonslove ville medføre under normale Forhold, og denne Byrde vil blive saa meget mindre, end man ved Bedtagelsen af Pensjonslovene af